

09.05.2012

Kj/14

§ 116

Kj / Den av ledamoten Kati Peltola väckta motionen om inledande av diskussioner områdesvis om välfärdsprojekt

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Kati Peltola väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anja Vallittu, stadssekreterare, telefon: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Bilagor

1 Vt Kati Peltolan aloite

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Kati Peltola väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Kati Peltola föreslår i sin motion att staden redan på hösten ska inleda diskussioner i olika områden, där invånarna och planerarna tillsammans kommer med förslag om hur befintliga byggnader och deras omgivning kan ändras med tanke på omsorgsboende i grupp för äldre och för andra åldersgrupper och med tanke på övriga välfärdstjänster. Designhuvudstadsprojektets värde skulle öka märkbart om Helsingfors hade ett synligt välfärdprojekt, som snabbt löser problemen med serviceboende för människor i behov av mycket stöd. De förra sjukhusområdena vid Maria och Forsby sjukhus skulle vara lämpliga huvudobjekt under designåret.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som kommit in och konstaterar att förvaltningarna hade många förslag till projekt och att det i staden för närvarande pågår över 70 projekt inom ramen för WDC 2012.

Hälsövärdscentralen har i Aalto-universitetets designårsprojekt 365Wellbeing två utvecklingsprojekt, som går ut på att utveckla dels den elektroniska kommunikationen inom hälsovården, dels lokalerna för psykiatri. Målet med psykiatriprojektet är att tillsammans med formgivare och med sakkunniga vid Aalto-universitetet visionera

hurdana lokaler som bäst skulle tjäna vården av patienter och samtidigt stödja personalens arbetsprocesser. Till socialverkets projekt hör exempelvis projektet för ett kundorienterat servicenät på Drumsö och projektet för servicenätet inom äldreomsorgen. På Drumsö utvecklas äldreomsorgen på ett innovativt sätt i samverkan mellan den offentliga sektorn, den privata sektorn, den tredje sektorn och frivilliga aktörer. Bland dottersammanslutningarna har bl.a. Oulunkylän sairaskotisäätiö ett projekt för geriatrisk rehabilitering 2012, som går ut på att bearbeta en skriftlig beskrivning av den branschövergripande geriatriska rehabiliteringen och att beskriva servicekedjan för de äldre.

Sjukhusområdenas framtida användning har visionerats och bedömts i en utvecklingsgrupp tillsatt av stadsdirektören. I gruppens rapport föreslås det att Forsby sjukhusområde ska bli en till funktionerna mångsidig, historiskt värdefull helhet med tonvikt på bostäder. Till området kan förläggas både fritt finansierade bostäder och servicebostäder. För området vid Maria sjukhus föreslås det att området ska utvecklas till ett centrum för hälsa och välfärd.

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsstyrelsen 14.10.2009 godkände förslagen i rapporten som utgångspunkt för utvecklingen av servicenäten. År 2010 inleddes arbetet på att utveckla områdena vid Maria och Forsby sjukhus. För utvecklingsarbetet svarar fastighetskontorets lokalcentral i samråd med hälsovårdscentralen, socialverket och stadsplaneringskontoret.

Hur områdena vid Maria och Forsby sjukhus ska omdisponeras utreds för närvarande och arbetet på detaljplaner för områdena håller på att inledas.

Det är meningen att planläggningsprocessen för området vid Maria sjukhus ska inledas i slutet av år 2012. En omdisponering av byggnaderna undersöks och möjligheterna till kompletteringsbyggande utreds. Området är lämpligt utom för social- och hälsovårdstjänster också för boende. Området vid Forsby sjukhus saknar detaljplan och även här är det meningen att arbetet på en detaljplan ska inledas i år. Fastighetskontorets lokalcentral har sedan våren 2010 utrett lokalbehoven på lång sikt för socialverket och hälsovårdscentralen, som huvudsakligen använder lokalerna. Socialverket planerar en enhet med dygnetruntvård i Forsby. Denna skulle utgöra centrum för servicen i området, ett slags servicecampus, ett mångsidigt äldrecenter. Tilläggsbyggande förläggs eventuellt till området, varefter stadsstrukturen tjänar invånare i alla åldrar.

Stadsstyrelsen anser det vara viktigt under det fortsatta arbetet på att utveckla sjukhusområdena och under planläggningsprocessen att det förs en dialog med invånarna och de övriga intressenterna om frågorna

09.05.2012

Kj/14

i sammanhanget. Stadsplaneringskontoret har som mål att under hösten 2012 ordna diskussionsmöten för intressenterna. I dessa och i andra liknande evenemang i olika områden kan det ingå sådana diskussionsformer och andra arbetsformer av verkstadstyp som avses i motionen. På detta sätt kan de som bor i de olika områdena få fler möjligheter att delta och påverka i stadens demokratiprojekts anda.

Stadsstyrelsen anser det ovanstående vara en tillräcklig utredning i saken.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anja Vallittu, stadssekreterare, telefon: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Bilagor

1 Vt Kati Peltolan aloite

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2012 § 478

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Kati Peltolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.04.2012 § 198

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Päätös

09.05.2012

Kj/14

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloite on hyvä ja kannatettava. Jo lausunnon antaneet hallintokunnat hoitanevat mahdolliset alueelliset keskustelut.

Rakennusvirasto on valmis osaltaan avustamaan ja osallistumaan näissä syntyvien mahdollisten hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Esittelijä

tulosryhmän johtaja
Olavi Tikka

Lisätiedot

Olavi Tikka, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38805
olavi.tikka(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 03.04.2012 § 136

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sekä Marian että Koskelan sairaala-alueitten uutta käyttöä selvitetään parhaillaan ja niitä koskeva asemakaavoitustyö on alkamassa. Asemakaavaprosessin yhteydessä kartoitetaan kaupungin eri hallintokuntien tarpeita, selvitetään nykyisten rakennusten käyttövaihtoehtoja ja sairaala-alueitten lisärakentamismahdollisuuksista. Kaavoitusprosessin kuluessa käydään näistä kysymyksistä keskustelua myös asukkaitten ja muitten osallisten kanssa.

Marian sairaala-alueen kaavoitusprosessi on tarkoitus käynnistää vuoden 2012 lopussa. Rakennusten uutta käyttöä tutkitaan ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia mm. asuinkäyttöön selvitetään. Alue soveltuu sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi asumiseen hyvin. Rakennuksissa jo toimivien kahden päiväkodin lisäksi lisätilojen saamista päiväkotikäyttöön tutkitaan.

Koskelan sairaala-alue on asemakaavoittamaton. Kiinteistöviraston tilakeskus on kevästä 2010 alkaen selvittänyt pääkäyttäjänä toimivien sosiaali- ja terveysviraston kanssa pitkän aikajänteen tilantarpeita Koskelassa. Sairaala-alueen asemakaavan laatimistyö ja vuoropuhelu osallisten kanssa on tarkoitus käynnistää tämän vuoden aikana.

09.05.2012

Kj/14

Tavoitteena on järjestää osallisille keskustelutilaisuudet syksyn 2012 kuluessa.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi
Pia Kilpinen, arkkitehti (Maria), puhelin: 310 37349
pia.kilpinen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 01.12.2011 § 586

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa asiassa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskus on käynnistännyt yhdessä palveluhallintokuntien ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa selvitystyön Marian ja Koskelan sairaaloiden alueilla. Tavoitteena on löytää pitkällä tähtäimellä toimivimmat ja kokonaistaloudellisimmat ratkaisut koko kaupungin palvelutilaverkon kehittämiseksi osana yhdessä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa tehtävää koko palvelutilaverkon kehittämistyötä. Työssä asetetaan etusijalle tilojen hyödyntäminen kaupungin omiin palvelutarpeisiin. Selvitystyössä kartoitetut merkittävimmät pitkän tähtäimen palvelutarpeet Marian ja Koskelan sairaaloiden alueilla ovat Sosiaalivirastolla ja Terveystarvotulla. Selvitystyön seurauksena alueilla todennäköisesti syntyy kaavoitus- tai kaavamuutostarpeita.

Esimerkiksi Koskelan alueella on kaksi peruskorjausta vaativaa suurta rakennusta tyhjillään. Niiden osalta tilakeskus on vuoden 2010 aikana ollut yhteistyössä Aalto-yliopiston insinöritieteiden oppituolin arkkitehtuurin laitoksen kanssa. Arkkitehtiopiskelijat ideoivat rakennuksille tulevaa käyttöä erilaisina vanhustenasuinyksikköinä. Tällä hetkellä tutkitaan joidenkin rakennusten soveltuvuutta sosiaalitoimen monipuolisen vanhustenasumisen ja - palvelukeskuksen tarpeisiin. Osana selvitystyötä alueella on tehty rakennusten ja tunneleiden laserskannauksia ja käynnistetty 3D-mallinnustyö sekä tehty kuntoarvioita. Lisäksi alueen ja

09.05.2012

Kj/14

rakennuskannan ympäristö- ja rakennushistoriallisia selvityksiä ollaan käynnistämässä. Alueen kaavoitusprosessi on tarkoitus käynnistää vuonna 2012.

Marian alueella mahdollisten palvelutarpeiden kartoitustyö on valmistumassa. Osa Marian sairaalarakennuksista toimii Malmin sairaalan väistötilana vuoteen 2014 asti. Myös Marian alueen ympäristössä on tapahtumassa muutoksia, kuten kevyenliikenteen väylän "Baanan" rakentaminen ratakuiluun. Muutostarpeiden takia sekä osana selvitystyötä rakennuksissa on tehty kuntoarvioita ja laserskannauksia sekä käynnistetty rakennushistoriallisia inventointeja, jotka ovat valmistumassa. Marian sairaala-alueen kaavoitusprosessin on tarkoitus käynnistyä vuoden 2011 lopussa.

Kaavahankkeen alkuvaiheessa hankkeen etenemisestä laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa kuvataan kaavatyön tavoitteet ja lähtökohdat, kaavan valmistelu- ja päätöksentekoprosessit, mahdollisuudet valmistelutyöhön osallistumiseen sekä, miten kaavan vaikutuksia arvioidaan. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määritellään, miten kaavatyön edistymisestä tiedotetaan.

Marian ja Koskelan sairaala-alueiden lähtötietojen kerääminen ja kartoitustyöt ovat vielä kesken ja alueiden todennäköiset kaavoitusprosessit ovat vasta käynnistymässä. Jos kaavoitusprosessit etenevät, niiden alkuvaiheessa laaditaan edellä kuvatut osallistumis- ja arviointisuunnitelmat. Asukkaiden kanssa on tarkoitus pitää mm. osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä terveysvaikutusten arviointiprosessien mukaisia tilaisuuksia. Näihin tilaisuuksiin voidaan ehdottajan mukaisia työpajatyyppejä työskentelymetodeja ottaa mukaan. Ehdotus yhteisistä työpajoista sopii hyvin osana nykyisten asukkaiden kuulemismenettelyä ja lisää toivotusti asukkaiden osallistumista asuinalueensa kehittämiseen. Aikataulullisesti tilaisuuksia järjestetään kaavoituksen etenemisen myötä.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Kristiina Pyykönen, arkkitehti, puhelin: 310 43891
kristiina.pyykonen(a)hel.fi
Raveala Jarmo, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Rahoitusjohtaja 17.11.2011

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Helsingin kaupunginjohtajan asettama sairaala-alueiden kehittämisryhmä on visioinut sairaala-alueiden tulevaa käyttöä. Ryhmän loppuraportissa ”Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030”. Sairaala-alueiden kehittämisryhmän raportti 30.9.2009” arvioidaan sairaalakäytöstä vapautuvien alueiden käyttömahdollisuuksia. Kaupunginhallitus on hyväksynyt (14.10.2009) em. raportin otettavaksi huomioon palveluverkkoja kehitettäessä. Vuonna 2010 käynnistettiin Marian ja Koskelan sairaala-alueiden kehittämistyö. Kehittämisestä vastaa kiinteistöviraston tilakeskus yhteistyössä terveyskeskuksen, sosiaaliviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että asukkaiden kanssa on tarkoitus pitää osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä terveysvaikutusten arvioinnin prosessien mukaiset tilaisuudet. Näihin tilaisuuksiin voidaan ehdottajan mukaisia työpajatyyppejä työskentelymetodeja ottaa mukaan.

Edelleen talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että WDC hankkeita on esitetty hallintokuntien kautta runsaasti. Mm. terveyskeskuksella on kaksi kehittämishanketta Aalto-yliopiston 365Wellbeing -hankkeessa, joka on yksi Helsingin designpääkaupunkihankkeista (WDC2012). Toisessa näistä terveyskeskuksen WDC2012 hankkeista kehitetään terveydenhuollon sähköistä asiointia ja toisessa psykiatrian tiloja. Psykiatrian hankkeen tavoitteena on visioida yhdessä muotoilijoiden ja Aalto-yliopiston asiantuntijoiden kanssa, millaiset tilat palvelisivat parhaiten potilaiden hoitoa ja samalla tukisivat henkilökunnan työprosesseja. Sosiaaliviraston hankkeista mainittakoon esim. Lauttasaaren asiakaskeineen palveluverkko – hanke ja Vanhusten palvelujen palveluverkosto hanke. Lauttasaaren asiakaskeineen palveluverkko – hanke on vanhusten palveluihin kehitettävä uuden innovatiivisen kokonaisuuden yhteensovittamis- ja kehittämishanke julkisen, yksityisen, kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten toimijoiden yhteistyönä. Hankkeessa korostuvat arjen toimivuuteen perustuvat asiakaslähtöiset työprosessit, palvelujen organisointi asiakkaan palveluketjujen mukaisesti ja organisaation kehittäminen palveluverkoston näkökulmasta. Tytär yhteisöistä mm. Oulunkylän sairaskotisäätiöllä on Geriatrisen kuntoutuksen palveludesign 2012 –hanke, jossa työstetään kirjallinen kuvaus monialaisesta geriatrisesta kuntoutuksesta ja kuvataan ikääntyneen palveluketju (tuotos on raportti tai pieni tutkimus, lisäksi artikkeleita).

Lisätiedot

Rimpilä Katja, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Terveyslautakunta 15.11.2011 § 287

09.05.2012

Kj/14

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle aloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Helsingin terveystalokeskusella on kaksi kehittämishanketta Aalto-yliopiston 365Wellbeing -hankkeessa, joka on yksi Helsingin designpääkaupunkihankkeista (WDC2012). Toisessa näistä terveystalokeskus WDC2012 hankkeista kehitetään terveydenhuollon sähköistä asiointia ja toisessa psykiatrian tiloja. Psykiatrian hankkeen tavoitteena on visioida yhdessä muotoilijoiden ja Aalto-yliopiston asiantuntijoiden kanssa, millaiset tilat palvelisivat parhaiten potilaiden hoitoa ja samalla tukisivat henkilökunnan työprosesseja. Helsingin terveystalokeskus pitää näitä WDC2012 hankkeita keskeisinä terveystalokeskuspalvelujen laadun parantamiseksi.

Helsingin kaupunginjohtajan asettama sairaala-alueiden kehittämisyhmä on visioinut sairaala-alueiden tulevaa käyttöä. Ryhmän loppuraportissa "Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030. Sairaala-alueiden kehittämisyhmän raportti 30.9.2009" arvioidaan sairaalakäytöstä vapautuvien alueiden käyttömahdollisuuksia. Raportissa esitetään, että Koskelan sairaala-alueesta on mahdollista muodostaa toiminnoiltaan monipuolinen, historiallisesti arvokas asuttopainotteinen kokonaisuus. Alueelle voidaan sijoittaa sekä vapaarahoitteisia asuntoja että palveluasuntoja. Marian sairaala-alueen osalta raportissa esitetään, että alueesta kehitetään terveys- ja hyvinvointikeskus. Sairaaloiminta päättyy alueella vuonna 2014. Alueelle sijoittuu eteläistä Helsinkiä ja uutta Jätkäsaaren asuinalueita palveleva Marian terveysasema.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt (14.10.2009) em. raportin otettavaksi huomioon palveluverkkoja kehitettäessä. Vuonna 2010 käynnistettiin Marian ja Koskelan sairaala-alueiden kehittämistyö. Kehittämisestä vastaa kiinteistöviraston tilakeskus yhteistyössä terveystalokeskus, sosiaaliviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Terveystalokeskusessa on käynnistynyt Marian keskusterveystalokeskus tarveselvityksen valmistelu yhteistyössä tilakeskus kanssa. Alueelle sijoittuu keskusterveystalokeskus monipuolisine palveluineen, kotihoito sekä muita terveysaseman toimintaa tukevia palveluja. Terveystalokeskus toimintamallien suunnitteluun otetaan mukaan myös terveysaseman asiakkaita. Terveystalokeskus näkökulmasta Marian sairaala-alueelle on hyvä saada toimintaa, jolla on synergiaetua uusien avoimien terveystalokeskuspalvelujen kanssa ja joka houkuttelee asukkaita alueelle.

09.05.2012

Kj/14

Terveyskeskus pitää tärkeänä, että asukkaiden näkökulma otetaan huomioon sairaala-alueiden suunnittelussa. "

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 01.11.2011 § 386

HEL 2011-004399 T 05 00 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Aloitteessa mainituilla Marian ja Koskelan sairaaloiden alueilla on kaupungin tilakeskus aloittanut yhdessä nykyisten toimijoiden (sosiaaliviraston ja terveystieteiden keskuksen) kanssa alustavan, kaavoitusta pohjastavan suunnittelun, joka pohjautuu asiakkaiden palvelujen saatavuuteen ja virastojen toiminnan tarpeisiin.

Koskelan aluesuunnittelu on alkuvaiheessa. Tällä hetkellä työn alla ovat rakennushistoriallinen selvitys ja rakennusten kuntoarviot. Samoin on tilanne Marian sairaalan aluesuunnittelun kohdalla.

Samanaikaisesti aluesuunnittelun kanssa arvioidaan vanhusten palvelujen vastuualueella tulevaa ympärivuorokautisen hoivan tarvetta etelä-keskisen Helsingin alueella lähivuosikymmeninä. Koskelaan suunnitellaan ympärivuorokautisen hoidon yksikköä, joka olisi alueen palvelujen keskus, eräänlainen palvelukampus, monipuolinen vanhustenkeskus. Alueelle tulee mahdollisesti lisärakentamista, jolloin kaupunkirakenne olisi kaikenikäisiä asukkaita palveleva. Marian aluesuunnittelu on vielä varhaisemmassa vaiheessa kuin Koskelan alueen suunnittelu.

Kaavahankkeen alkuvaiheessa hankkeen etenemisestä tehdään osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Siinä kuvataan kaavatyön tavoitteet ja lähtökohdat, miten kaavan valmistelu ja päätöksenteko etenee, miten valmisteluun voi osallistua ja miten kaavan vaikutuksia arvioidaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määritellään, miten kaavatyön edistymisestä tiedotetaan. Marian ja Koskelan sairaala-alueiden kohdalla tällaista suunnitelmaa ei vielä näin varhaisessa vaiheessa kaavoitusprosessia ole tehty.

Asukkaiden kanssa on tarkoitus pitää myöhemmin tehtävän osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä terveysvaikutusten arvioinnin prosessien mukaiset tilaisuudet. Näihin tilaisuuksiin voidaan ehdottajan mukaisia työpajatyyppejä työskentelymetodeja ottaa mukaan. Ehdotus yhteisistä työpajoista sopii hyvin tällaisessa alustavassa suunnitteluvaiheessa nykyisten asukkaiden kuulemismenettelyksi ja lisäämään mukaantuloa. Aikataulullisesti tilaisuuksia voidaan järjestää vasta ensi vuoden puolella, koska alueita koskevat selvitystyöt ja rakennusten kuntoarviot ovat vielä kesken.

Sosiaaliviraston vanhusten palvelujen vastuualue on mielellään mukana hankkeen eri vaiheissa järjestettävissä asukastilaisuuksissa.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Timo Vierelä, suunnittelija, puhelin: 310 42858
timo.vierela(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566